

BIBLE PRO DNEŠEK: STVOŘENÍ A BIBLE

„Pavel se tedy postavil doprostřed shromáždění na Areopagu a promluvil: 'Athéňané, vidím, že jste v uctívání bohů velice horliví. Když jsem procházel vašimi posvátnými místy a prohlížel si je, našel jsem i oltář s nápisem: 'Neznámému bohu'. Koho takto uctíváte, a ještě neznáte, toho vám zvěstuji: Bůh, který učinil svět a všechno, co je v něm, ten je pánem nebe i země, a nebydlí v chrámech, které lidé vystavěli, ani si nedává od lidí sloužit, jako by byl na nich závislý; vždyť je to on sám, který všemu dává život, dech i všechno ostatní. On stvořil z jednoho člověka všechno lidstvo, aby přebývalo na povrchu země, určil pevná roční údobí i hranice lidských sídel. Bůh to učinil proto, aby jej lidé hledali, zda by se ho snad nějakým způsobem mohli dopátrat a tak jej nalézt, a přece není od nikoho z nás daleko. 'Neboť v něm žijeme, pohybujeme se, jsme', jak to říkají i někteří z vašich básníků: 'Vždyť jsme jeho děti.'“ (Sk 17,22-28)

ThLic. Oldřich Svoboda (kazatel)

Atény v době od apoštola Pavla se v mnohém podobaly naší době, naší společnosti. Atény tehdy nebyly městem ateistů, ale spíše místem, kde žili lidé hledající, kteří toužili po tom, aby jejich život měl duchovní rozměr. Duchovna rozhodně neodmítali - pouze každý si skládal svou verzi toho, čemu by chtěl věřit. A tak tam byla celá šíře možností, čemu jste mohli věřit. Slavný římský satirik Petronius dokonce prohlásil s trochou nadsázky, že když půjdete přes Atény, s největší pravděpodobností narazíte na nějaké božstvo, než na člověka. A tak jste tam potkali například stojky, kteří svým pojetím viděli duchovno všude, a byli do jisté míry panteisty. A vedle nich zase filozofy epikurejce, kteří sice věřili, že bohové existují, ale těžko je můžete poznat, protože jsou lidem vzdálení a nekomunikují. Pravděpodobně jako mnozí dnes i tehdy věřili, že něco, nějaké právě duchovno, musí existovat, a věřili v "něco". A právě tuto myšlenku vyjádřil i slavný nápis na oltář ve městě, na který narazil i apoštol Pavel, nápis, který říkal: "Neznámému Bohu".

A právě na tuto touhu po něčem smysluplném duchovním tehdy apoštol Pavel reagoval a začal promlouvat k obyvatelům Atén. Hovořil o Bohu Stvořiteli. Byla to pro něj klíčová myšlenka. Neřešil tehdy otázku evoluce versus stvoření, což v té době nebylo nic aktuálního, ale chtěl ukázat, že každý člověk (dokonce i tehdy Atéňané) hledá své kořeny, které mu pomůžou najít místo v životě. Věděl, že mnozí lidé by rádi někomu poděkovali za svůj život, ale nevědí komu. Pavel jim tedy chtěl představit Pána Boha jako toho, kdo učinil svět a všechno, co je v něm. Ukázat jim Boha jako někoho, kdo je nám blízko, kdo nás tady chtěl mít, aby vnímali, že náš život není náhodou, ale výsledkem něčí touhy, abychom tu byli a mohli být šťastní.

O kousek dál v tom svém kázání také ukazuje, že vědomí, že máme Boha stvořitele, se odrazí také v našich mezilidských vztazích. Ve třinácté kapitole knihy Skutky apoštolů, ve dvacátém šestém verši říká, že Bůh stvořil celé lidstvo z jednoho člověka. A právě tento odkaz na starozákonní knihu Genesis a na příběh o doslovném stvoření člověka a života tady ukazuje na to, že i ti druzí lidé jsou vzácné Boží děti - máme stejné lidské předky a máme stejného tvůrce. A právě tato myšlenka bojovala proti konceptu nadřazenosti jakékoliv rasy národa nebo skupiny. O verš později ještě Pavel dodá myšlenku, že díky tomuto moudrému stvořitelskému záměru můžeme Boha poznat a je blízko každému z nás.

A tak jsem tedy přesvědčen, že tato krátká pasáž z knihy Skutky apoštolů je i dnes, v naší době, stejně aktuální jako tehdy. I dnes lidé, podobně jako v Aténách, hledají něco duchovního, co by naplnilo jejich život. Možná odmítají tradiční křesťanství, ale stále hledají své kořeny. A tak jim má dnes co říct ono poselství o Bohu Stvořiteli. Především to, že Bůh není lidem vzdálený a

nepoznatelný, ale chce být blízký každému z nás, protože nás tady chtěl mít a chtěl s námi komunikovat. Také nám ukazuje, že náš život má svou velkou hodnotu, protože jsme dětmi nebeského Otce. A za třetí: Myšlenka Boha stvořitele nás vede taky k úctě k druhým lidem a k lásce k nim. Oni nejsou naši soupeři, ale Boží děti - patříme do jedné velké rodiny, kterou spojuje nebeský Otec.

Z dokumentu „Sedmý den“

Dějiny jsou odkazem a darem poznání, jež nám předaly minulá generace. Jejich znalost je mnohem víc než sbírkou informací v určitém chronologickém pořadí. Dějiny jsou zdrojem poučení, pomáhají nám porozumět sobě samým, našemu místu a úloze na světě i v kosmu kolem nás. Pokrok ve výzkumu historie, archeologie, starověkých jazyků a antropologie nám přináší nové informace, které byly po mnoho staletí zapomenuté. To nám umožňuje získat nové náhledy na smysl našich životů.

Je přirozené, že každý příběh začíná od začátku. Ale v případě příběhu lidského rodu se to snadněji řekne, než udělá. Jak objevíme původ naší existence, odkud pocházíme a odkdy?

Starověcí babylóňané nám zanechali jeden z nejstarších mýtů o počátku lidstva. Je to epický stvořitelský mýtus - báseň napsaná někdy během druhého tisíciletí před Kristem. Má název "Enuma eliš" což znamená "Když nahoře..." "Když nahoře nebesa nebyla pojmenována, dole země jménem nebyla zvána. Tu prastarý Apsú, jejich zploditel, a životadárná Mummu Tiámat, rodička veškerenstva, své vody smísili dohromady."

Podle názorů odborníků starověcí babylóňané věřili, že Apsú představoval sladké vody a Tiámat slaný oceán. Na počátku stvoření nebyly tyto elementy od sebe ještě oddělené. Díky jejich splynutí bylo v jejich nitru počato semeno života. Přivedli k životu několik generací bohů, kteří v průběhu času stvořili člověka. Navahové a indiáni Pueblo v Severní Americe sdíleli tradici, že existovalo několik samostatných stvoření.

Aztékové starého Mexika věřili podobně. Bůh Quetzalcoatl vymyslel lidi a uhnětl je z popela. Poté ale přišla velká povodeň a všichni lidé se stali rybami. Stvořitel to zkusil opět, ale nestalo naprosté zatmění Slunce a v nastalé temnotě byli všichni lidé zabiti a sežráni jaguáry. Děšť sopečného ohně a popel zničil třetí stvoření. I čtvrtý pokus byl marný, když byl svět zpusťošěn prudkým větrem a z lidí se staly opice. Svět, jak je známe dnes, je výsledkem pátého stvoření a je odsouzený k úplnému zničení zemětřesením a hladem - to není příliš uklidňující vyhlídka, co říkáte? A přece tento životní pohled byl pro Aztéky velmi reálný. To vše je ilustrováno na známém slunečním kameni - jedinečném a snad nejdůležitějším artefaktu aztécké civilizace. Přes 25 tun vážící kamenný blok byl vytvořen v patnáctém století. Velmi hmatatelný důkaz jejich pohledu na počátek. Vše je vyryto do kamene. Vyobrazuje to však skutečně náš počátek?

Nejprodávanější švýcarský spisovatel Erich von Däniken má na svém kontě 16 knih. Nic z jeho díla nezaznamenalo tak fenomenální ohlas jako jeho prvotina z roku 1968 "Vzpomínky na budoucnost", ve které nabízí neobvyklý pohled na vývoj lidstva. V šerém dávnověku objevil naši planetu vesmírný koráb. Jeho posádka brzy zjistila, že země má všechny předpoklady k tomu, aby zde mohl být rozvinut inteligentní život. Samozřejmě tvorové podobní lidem v těch dobách nebyly ještě Homo sapiens, ale jakýsi jiný druh. Vesmírní návštěvníci uměle oplodnili některé samice tohoto druhu. Podle starých záznamů je uvedli do hlubokého spánku a odcestovali. O 1000 let později se mimozemšťané vrátili. Několikrát opakovali své šlechtitelské pokusy, až nakonec vytvořili dostatečně inteligentní bytosti, kterým pomohly vštípit pravidla společenského života.

Bible a Korán jsou základy tradičního židovského, křesťanského a islámského učení o našem vzniku. Obě knihy ukazují na stvořitele, který je mimo náš prostor a část. Líčí všemohoucí bytost, která je nad i mimo přírodní zákony, které vládnou v našem fyzikálním vesmíru. Obě knihy také učí, že tento Bůh stvořitel projevil svou nadpřirozenou moc a stvořil vše podle svého božského záměru. Bible v knize žalmů vyjadřuje zvěst o stvoření těmito slovy: "Nebesa byla učiněna

Hospodinovým slovem, dechem jeho úst pak všech jeho zástup. Co on řekl, to se stalo, jak přikázal, tak vše stojí."

Korán, svatá kniha islámu, sdílí základní biblický pohled na stvoření takto: "Pánem vaším vskutku Alláh, jenž stvořil nebesa i zemi v šesti dnech, a potom se usadil na trůně svém. On pokrývá nocí den, který se bez přestání žene za ní, zatímco slunce, měsíc a hvězdy jsou rozkazu jeho podrobeny. Což jemu nenáleží stvoření a rozkazování? Požehnání buď Alláh, Pán lidstva veškerého."